

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΤΡΙΤΗ 24 ΜΑΪΟΥ 2005

ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

ΘΕΜΑ Α

Ο Ν. Καζαντζάκης, στ' αποσπάσματα του δοθέντος κειμένου, καταδεικνύει ως χώρο νοσταλγίας ένα από τα φημισμένα κολέγια της Μεγάλης Βρετανίας, το Ήτον. Εκεί, σπούδασαν μεγάλες προσωπικότητες του αγγλικού έθνους κι εντρύφησαν στο αρχαίο ελληνικό πνεύμα, συνδυάζοντας αρμονικά τη σωματική άσκηση και την πνευματική καλλιέργεια. Τα ομαδικά σπορ και οι κλασικές σπουδές, στο Ήτον, αναβιώνουν και συμβιώνουν. Συμβάλλουν, τελικά, στη μετάβαση από την ατομικότητα στη συλλογικότητα κι εξασφαλίζουν την πρόοδο, σε όλα τα επίπεδα.

ΘΕΜΑ Β1

Οι αρχαίοι Έλληνες, πρώτοι, διαμήνυσαν στους αιώνες την ανάγκη για νου και σώμα υγιή. Ήταν αυτοί που καλλιέργησαν τον αθλητισμό και γέννησαν το Ολυμπιακό κίνημα. Ενδεχομένως, αν δε γύμναζαν και το σώμα τους, δε θα θεωρούνταν, σήμερα, πρωτοπόροι πνευματικά. Από τότε, μόνον όποιοι τους μιμήθηκαν κατόρθωσαν να μεγαλουργήσουν. Πλήθος τα παραδείγματα, προερχόμενα από κάθε χώρο της ανθρώπινης δραστηριότητας: πολεμικές εποποιίες, επιστημονικές πρόοδοι, καλλιτεχνικά αριστουργήματα, συνολικά η πρόοδος χρωστά πολλά στον αθλητισμό και ειδικότερα στα σπορ, που ανέκαθεν συνέδραμαν στην εσωτερική καλλιέργεια του ανθρώπου.

ΘΕΜΑ Β2

Θεματική περίοδος: « Τα ομαδικά παιχνίδια...μια γενική ενέργεια»: Στο σημείο αυτό, προσδιορίζεται το θέμα που θ' αναπτυχθεί στη συνέχεια της παραγράφου, ο ηθικός στόχος – προσφορά του ομαδικού παιχνιδιού, δηλαδή η υποταγή της ατομικότητας στο σύνολο.

Σχόλια / λεπτομέρειες: «Να μη νιώθης ..., πόλη, έθνος»: Οι λεπτομέρειες αναπτύσσονται με σύγκριση – αντίθεση ανάμεσα στην ατομικότητα και τη συλλογικότητα.

Περίοδος Κατακλείδα: «Έτσι,...κορυφές της ενέργειας»: Τέλος, πιστοποιείται – υπό μορφή συμπεράσματος («έτσι») – η θέση της θεματικής περιόδου, η σχετική με την προσφορά των ομαδικών παιχνιδιών.

ΘΕΜΑ Β3

ΣΥΝΩΝΥΜΟ:

πραγματοποιούν

υλοποιούν

ευλύγιστα

εύκαμπτα

ακαλλιέργητη

απαίδευτη

αφιλόκερδες

ανιδιοτελείς

γυμνάσεις

(κυριολεκτικά): προπονεείς

(μεταφορικά): καλλιεργείς

ΘΕΜΑ Β4

αριστοκρατία

Β΄ ΣΥΝΘΕΤΙΚΟ:

*-κρατία < αρχ.κρατέω-ω < κράτος

ΝΕΑ ΣΥΝΘΕΤΗ ΛΕΞΗ:

παρακράτος

σκοινοβατικούς

Β΄ ΣΥΝΘΕΤΙΚΟ:

μτγν. *-βατικούς < -βάτης < βαίνω

ΝΕΑ ΣΥΝΘΕΤΗ ΛΕΞΗ:

επιβάτης

ισορροπία

→ **Β΄ ΣΥΝΘΕΤΙΚΟ:**

αρχ. *-ροπία < -*ροπός (με διπλασιασμό του αρχικού -ρ- εν συνθέσει) < ρέπω

→ **ΝΕΑ ΣΥΝΘΕΤΗ ΛΕΞΗ:**

επιρρεπής

λεμβοδρομίες

→ **Β΄ ΣΥΝΘΕΤΙΚΟ:**

αρχ. *-δρομίες < δρόμος

→ **ΝΕΑ ΣΥΝΘΕΤΗ ΛΕΞΗ:**

παράδρομος

συνηθίζουν

→ **Β΄ ΣΥΝΘΕΤΙΚΟ:**

αρχ. *-ηθίζουν < *-ήθης < ηθος

→ **ΝΕΑ ΣΥΝΘΕΤΗ ΛΕΞΗ:**

καλοήθης

ΘΕΜΑ Γ

(Κάθε ομιλία προϋποθέτει προσφώνηση και αποφώνηση, αντίστοιχες αυτών στους οποίους απευθύνεται)

Ζητούμενα:

Α΄: Αιτίες σταδιακής μείωσης των χώρων άθλησης και ομαδικής ψυχαγωγίας, σήμερα. (Ερώτημα, ενταγμένο στο συνολικό πρόβλημα της σταδιακής μείωσης της κοινωνικότητας, σήμερα.)

Β΄: Σημασία ομαδικού παιχνιδιού: 1. για τη σωματική και ψυχική διαμόρφωση, 2. για την παρεπόμενη κοινωνικοποίηση των εφήβων.

Γ΄: Προτάσεις (προαιρετικά κι επιγραμματικά)

Ενδεικτικό Σχεδιάγραμμα:

- A΄:**
- Αστικές συνθήκες ζωής. Απουσία πρασίνου, χώρων αθλοπαιδιάς – ομαδικής αναψυχής, εξαιτίας του τσιμέντου και της γιγαντοποίησης των πόλεων.
 - Έντονοι ρυθμοί ζωής. Απουσία ελεύθερου χρόνου από γονείς και παιδιά.
 - Κρίση οικογένειας. Απουσία ουσιαστικού ενδιαφέροντος για την κίνηση, άσκηση αλλά και την κοινωνικοποίηση των παιδιών
 - Κρίση σχολείου. Σχολείο χρησιμοθηρικό και εξειδικευμένο, που ενδιαφέρεται περισσότερο για τη δημιουργία μελλοντικών παραγωγών και καταναλωτών, παρά για την ολοκλήρωση των μαθητών.
 - Ανταγωνιστικό και καταναλωτικό μοντέλο ζωής, που δεν επιτρέπει την καλλιέργεια της συνεργασίας και της ομαδικότητας, ούτε και την παρουσία σε αντίστοιχους χώρους.
 - Προτεραιότητα στον πρωταθλητισμό, Υποτίμηση της μαζικής – λαϊκής άθλησης.
 - Άγχος, ανασφάλεια, μοναξιά.
 - Κυριαρχία της εικόνας και των ηλεκτρονικών μέσων (τηλεόραση – Η/Υ) στο χρόνο και τα ενδιαφέροντα των νέων παιδιών.
 - Αδιαφορία, αδράνεια της πολιτείας για τη χρηματοδότηση σχετικών έργων.
 - Διασπάθιση των κοινοτικών κονδυλίων για αυτά τα έργα
- B΄1:**
- Συμβολή στην αρμονική και σύμμετρη ανάπτυξη του σώματος. Εξασφάλιση υγείας, σφρίγους, ομορφιάς.
 - Αύξηση της φυσικής δύναμης και αντοχής. Διατήρηση της νεανικότητας.
 - Εξασφάλιση ευεξίας, ζωντάνιας, ενεργητικότητας για δημιουργική δράση.
 - Αντίδοτο σε σωματικές καχεξίες και ασθένειες.
 - Καλλιέργεια της αντίληψης, της άμεσα κριτικής προσέγγισης προβλημάτων.
 - Διαμόρφωση ισχυρού πνεύματος, πολιτισμού, κουλτούρας.

- Αξιοποίηση της ομαδικότητας, της συνεργασίας.
- Ενδυνάμωση της θέλησης, της ετοιμότητας, της τόλμης, της αυτοπεποίθησης, όλων συνολικά των ψυχικών δυνάμεων.
- Ενίσχυση του σεβασμού προς το συνεργάτη, αλλά και τον αντίπαλο. Αποδοχή και αξιοποίηση της ήττας, μετρημένη αντιμετώπιση της νίκης
- Ηθικοποίηση, εξανθρωπισμός, του συμμετέχοντα, σε εποχή σύγχυσης και σχετικότητας.
- Αναβίωση της ευγενούς άμιλλας.
- Ιδιαίτερη κι εποικοδομητική ψυχαγωγία για συμμετέχοντα αλλά και θεατή.
- Ευκαιρία για εκτόνωση αρνητικών συναισθημάτων κι εμπειριών, που πολλαπλασιάζονται σήμερα.
- Εξασφάλιση ισορροπίας και αποβολής του άγχους, λόγω της δραστηριοποίησης σε χώρους ανοιχτούς, συνήθως κοντά ή προσδιορισμένους από τη φύση.

- B´2:** - Αξιοποίηση της ομαδικότητας, της συνεργασίας προς όφελος της υγιούς ένταξης στο σύνολο.
- Καλλιέργεια της κοινωνικής συνείδησης. Υλοποίηση της κοινής προσφοράς
 - Διαμόρφωση – ενδυνάμωση αξιών που ευνοούν τη συνύπαρξη με τους άλλους.
 - Καταπολέμηση της φιλαυτίας, του ακραίου ανταγωνισμού, της επιθετικότητας.
 - Απομάκρυνση από φαινόμενα βίας, φανατισμού, παρανομίας, περιθωριοποίησης.
 - Δυνατότητα ουσιαστικής πολιτικοποίησης, μέσα από την αξιοποίηση των ρόλων και των στόχων της ομάδας.
 - Ευκαιρία ουσιαστικής επαφής με άλλους λαούς και πολιτισμούς. Εκτόνωση του ανταγωνισμού στα πεδία των αγώνων. Δυνατότητα επίτευξης της παγκόσμιας ειρήνης.

- Γ´:** - Ενίσχυση του ενδιαφέροντος για την άθληση, μέσα από την οικογένεια και το σχολείο.

- Καλλιέργεια του ομαδικού πνεύματος και της κοινωνικής συνύπαρξης, μέσα από την τοπική και ευρύτερη κοινωνία.
- Συμμετοχή στα κοινά.
- Υιοθέτηση συλλογικών μορφών ψυχαγωγίας.
- Ενίσχυση του ερασιτεχνισμού, των μαζικών –και όχι των μαζοποιημένων- δραστηριοτήτων.
- Συμβολή των Μ.Μ.Ε. στην προβολή του αθλητισμού και των συλλογικών δραστηριοτήτων.
- Χρηματοδότηση για την κατασκευή πρασίνου, χώρων άθλησης και ομαδικής ψυχαγωγίας.

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

